

צ:

עין משפט
גור מוצה

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

מסורת הש"ס

(א) מסות י"א. כרכות ט"ו.
(ב) וילתא בעינן. (ג) ס"ה
מלך אמרו שאלו נותנין
מתנה לכהן כפי עיניו. (ד) חילין
קלי. (ה) וילתא בעינן. (ו)
האינן. (ז) וילתא בעינן.
עיינו. (ח) וילתא בעינן.
כרכות י"א. עיינו. (ט) רש"י
מ"ו. (י) וילתא בעינן.
(יא) וילתא בעינן. (יב) עיינו.
(יג) וילתא בעינן. (יד) עיינו.
(טו) וילתא בעינן. (טז) עיינו.
(יז) וילתא בעינן. (יח) עיינו.
(יט) וילתא בעינן. (כ) עיינו.
(כא) וילתא בעינן. (כב) עיינו.
(כג) וילתא בעינן. (כד) עיינו.
(כה) וילתא בעינן. (כז) עיינו.
(כח) וילתא בעינן. (כט) עיינו.
(ל) וילתא בעינן.

הגהות הגר"א

[א] וכו' סימן ליקום גס גס
קס. י"ב ליקום ק"ס גס
ג"ס ק"י כ"ל.

לעיו רש"י

סרוגמי"ש [סרוגמי"ר]
לרבות חסר מנחה.

מוסף רש"י

ויאמר לעם. ויהי כפי
מחויב דכתיב הימים. ספייה
דקרא למען יחזיקו כמות
ה' ויחזיקו ק"ל. מנת. חלק
כחונה. עיינו. דובכות.
נשות. לשון דבר שמותיה
ומלכות ויבנות צד. והלאה
היא לא שדמותה. וכדכונות
ה' דברת תורה כלשון
בני אדם. הכי משמע בני
אדם. ודברים ג'. והלא
כבר נאמר ובר' ובכרתה.
נחותה פ"ס. ענינה בני
מנדף. ור"ע סבירא ליה
מנדף היינו מנדף את השם.
כדאמר בכרכות (י) ועולם
הוא לא נפקא ליה עיינו
אלה המכות. תכנה. ור"י
ישמעאל ללא לר"ע פירך
והלא כבר נאמר ונכרתה.
דבר ר"ע מנדף את השם
מוקדם לה. אלא ששמא
דפ"סיה קאמר והלא כבר
נאמר ונכרתה. והלא סבירא
ליה דעיינו כתיבה וליעיל
ל"ט.

ישעיה אמרו והוא קדם ליהוקאל שנתכבד בימי חזקיה והיה מתכבד
פסוק זה על שהיה עמיד יהוקאל להחיות מתים אצל לעולם הבא
לא: דובכ. סרוגמי"ש בלע"ז כלומר נעות וממלכות שפתי ישעיה
עפר מכלל שמי: **מרתן**

וכתיב ויהי לו בן וירמסו אותו העם בשער
וימות ודילמא קללת אלישע גרמה ליה
דאמר רב יהודה אמר רב קללת חכם
אפי' על חנם היא באה אם כן לכתוב
קרא וירמסוהו וימות מאי בשער על עסקי
שער (אמר ר' יוחנן) מניין לתחיית המתים
מן התורה שנאמר ונתתם ממנו [את] תרומת
ה' לאהרן הכהן וכי אהרן לעולם קיים
והלא לא נכנס לארץ ישראל שנותנין לו
תרומה אלא מלמד שעתיד לחיות וישאל
נותנין לו תרומה מכאן לתחיית המתים מן
התורה דבי רבי ישמעאל תנא לאהרן
כאהרן מה אהרן חבר אף בניו חברים
א"ר א"ר שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן
מניין אשאור נותנין תרומה לכהן עם הארץ
שנאמר ויאמר לעם ליושבי ירושלים לתת
מנת ה' כל המחזיק בתורת ה' יש לו מנת
ושאינו מחזיק בתורת ה' אין לו מנת אמר
רב אחא בר אדא אמר רב יהודה כל
הנותן תרומה לכהן עם הארץ כאילו נותנה
לפני ארי"מה ארי"מה ארי"מה ואוכל ספק
אינו דורס ואוכל אף כהן עם הארץ ספק
אוכלה במהרה ספק אוכלה בטומאה ר'
יוחנן אמר אף גורם לו מיתה שנאמר
ומתו בו כי יחללוהו דבי ר"א בן יעקב תנא
אף משיאו עון אשמה שנאמר והשיאו
אותם עון אשמה באכלם ספק דרשיה תניא
ר' סימא אמר מניין לתחיית המתים מן
התורה שנאמר ונתתם ממנו לתחיית המתים
אתם לתת להם את ארץ כנען לכם לא נאמר אלא להם מכאן לתחיית המתים מן התורה: [א] וצד"ק
ג"ם גש"ם ק"ם סימן: שאלו מינין את רבן גמליאל מניין שהקדוש ברוך הוא מחיה מתים אמר
להם מן התורה ומן הנביאים ומן הכתובים ולא קיבלו ממנו מן התורה דכתיב ויאמר ה' אל
משה הנך שוכב עם אבותיך וקם אמרו לו ודילמא וקם העם הזה וונה מן הנביאים דכתיב
ייחיו מתוך נבליה יקומו הקיצו ורננו שוכני עפר כי מל אודות מלך וארץ רפאים וילמא מתים שהחיה
יחוקאל מן הכתובים דכתיב יחכך כיון הטוב הולך לדודי למישרים דובכ שפתי ישנים ודילמא רחשיו
מרחשן שפוחיות בעלמא כר' יוחנן דאמר ר' יוחנן משום ר"ש בן יהוצדק כל מי שנאמרה הלכה בשמו
בעולם הזה שפוחיות דובכות בקבר שנאמר דובכ שפתי ישנים עד שאמר להם מקרא זה אשר נשבע ה'
לאבותיכם לתת להם לכם לא נאמר אלא להם מיכן לתחיית המתים מן התורה וי"א מן המקרא הזה אמר להם
ואתם הרבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום (פשיטא דחיים כולכם היום אלא אפילו ביום שכל העולם
כולם מתים אתם חיים) מה היום כולכם קיימין אף לעוה"ב כולכם קיימין שאלו רומיים את רבי יהושע בן הגנה
מניין שהקב"ה מחיה מתים ויודע מה שעתיד להיות אמר להו תרווייהו מן המקרא הזה שנאמר ויאמר ה'
אל משה הנך שוכב עם אבותיך וקם העם הזה וונה ודילמא וקם העם הזה וונה אמר להו ונקוטו
מיהא פלגא בידיכו דיוודע מה שעתיד להיות איתמר נמי א"ר יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי מניין
שהקדוש ברוך הוא מחיה מתים ויודע מה שעתיד להיות שנאמר הנך שוכב עם אבותיך וקם ונ'
תניא א"ר אליעזר בר' יוסי בדבר זה זייתי ספרי מינים שהיו אומרים אין תחיית המתים מן התורה
אמרתיה להו זייתם תורתכם ולא העליתם בידכם כלום שאתם אומרים אין תחיית המתים מן התורה
הוי הוא אומר הכרת תורת הנפש היא עונה בה הכרת תורת בעולם הזה עונה בה לאימת לאו
לעולם הבא א"ל רב פפא לאבי ולימא להו תרווייהו מהכרת תורת אינהו הו אמרי ליה דברת תורה
כלשון בני אדם כתנאי הכרת תורת הכרת בעולם הזה הכרת תורת הנפש היא עונה בה לאימת לאו
והלא כבר נאמר א"ל ר' הוא מנדף ונכרתה וכן שלשה עולמים יש אלא ונכרתה בעולם הזה הכרת לעולם
הבא הכרת תורת דברה תורה כלשון בני אדם בין ר' ישמעאל ובין ר"ע עונה בה מאי עבדי ביה
לכרתניא א"ל כול אפילו עשה השובה ת"ל עונה בה לא אמרתיה אלא בזמן שעונה בה שאלה קליאופטרא
מלכתא את ר"מ אמרה ידענא דחיי שכבי דכתיב ויציצו מעיד כעשב הארץ אלא כשהן עומדין עומדין או
כלבושיהן עומדין אמר לה ק"ו מחיטה יומה חיטה שנקברה ערומה יוצאה בכמה לבושין צדיקים שנקברים
כלבושיהן על אחת כמה וכמה א"ל קיסר לרבן גמליאל אמרתיה דשכבי חיי הא הו עפרא ועפרא מי קא חיי
אמרה

ויהי לו בן וירמסו אותו. דנדבר שכפר בו נדון שלל חלל מש וגרמס
כרגלי הכאים לקנות: (ו) וי (ו) אהרן קיים לעולם. כלומר וכו' אהרן היה
כל כך שתמנו לו תרומה והלא לא נכנס לארץ ישראל ומאי האי
דוקאמר ונתתם ממנו תרומה ה' לאהרן הכהן: לעולם קיים. לאו
דוקא אלל כלומר הלא לא נגזר עליו
שיחיה כל כך: שפטיד לחיות.
לעולם הבא: דבי רבי ישמעאל תנא.
הא דכתיב אהרן לאו להי הוא
דלמא אלל לומר לך כההרן וכו': מה
ארי ספק דורס והלא וכו'. ואין את
יודעין שפטול בהמה מן העדר אם
דעמו לדורס והלאוה מיד קודם
אם יאכלנה נטרפה או אלל לטרוף ולמלא
(מורו) [תאומן] ולאחר זמן יאכלנה
בשפתיה וכו' כן עם הארץ כשאלו
נותנין לו תרומה כיוו אין את יודעין
אם יאכלנה נטרפה או נטרפה. ואי
מנין ספק דורס שארי דרכו לדורס
ולדורס בהמה כרגלו ואוכלה כשהיא
דורסה מנוולת ופעמים שנתנה בחורו
והיה מנוולת: ענין אשמה. עונות
הכזה מנוטעין עליו: כאלמס אס
קדשיס. ומתרגמינן במילהו
כפולא ית קודשיהו: אלל להס.
דמשמע שהכתיב הקב"ה לאכתיבו
אכרהס לחן ועקב סימן להס אס
ישראל וכי להס ניתנה והלא לנטיס
ניתנה אלל מלמד שעתיד לחיות
ועמיד הקב"ה ליתן להס את ארץ
ישראל: ספק שוכב עם אבותיך וקם.
הנה אתה מת שוכב והנה אתה קם
שמתה לעמיד ללא והאי וקם אהרן
קאי וכו' אלל עילוי וכו' אמר
מקראות שאין להס הכרע: ימיו
מפני. דמתים שנאמר ישראל ימיו:
נכללי יקומו. אפי' נפלים ימיו במסכת
מכות (ט) וילמא מפס פסיס
יחוקאל. דההיא קרא ימיו מתוך

א וי"א פ"ו מהל' תמימות
ה' כ' ו'
ג ב' מ' פ"ח מהל' תמימות
השנה ה':
ד ג' ט' ש' כלל' כ'
השנה ה' ויחזיקו
שהיא כפי' מ' כ' כס'
המנין:

תורה אור השלם

- ויהי לו בן וירמסו אותו
העם בשער וימות:
- מלכים ב' ד' כ'
2. כן תריטו גם אתם
תרומתו ו' אל מלך
ומשפחתיו אשר תקחו
מאת בני ישראל ונתתם
ממנו את תרומתו ו'
לאהרן הכהן:
- מכרתי זה כה
3. ויאמר לעם ליושבי
ירושלים לתת מנת
הכהנים ולחיים למען
יחזיקו בתורת ה':
- דברי ר' יוסי ב' לא ד'
4. ונתתם את שמרתיה
ולא ישאו עליו מנת
ומתו בו כי יחללוהו א"ר
מקדשה: ויקרא ככ' ט'
5. והשיאו אותם עון
אשמה באכלם את
קדשיהם כי אנו י'
מקדשה: ויקרא ככ' ט'
6. וגם הקמתי את בריתי
אתם לתת להם את ארץ
כנען את ארץ מגרשים
אשר נהו בהם שבות ו'
7. ויאמר ו' אל משה
הנך שוכב עם אבותיך וקם
העם הזה ונתן אחרי
אלהי נבר הארץ אשר
הוא בא ששה בקרבו
ועובדי ודבר את בריתי
אשר כרתי אתה:
8. ויהו מתוך נבליה
יקומו הקיצו ורננו שכני
עפר כי טל אורת טלף
וארץ רפאים הפיל:
שעיהו כו' י'
9. וחכך כיון הטוב הולך
לדודי למישרים דובכ
שפתי ישנים:
10. ולמען תאריכו ימים
על הארמה אשר נשבע
י' לאבותיכם לתת להם
ולדורם ארץ ונתן חלב
ודבש: רביס י"א ט'
11. ואתם הרבקים כיו'
אלהיכם חיים כלכם
היום: רביס ד' ד'
12. כי דבר י' כהן ואת
מעוזו דפי הכרת תכרת
דגפשה הווא עונה כה:
13. דהנפש אשר תעשה
כיון קטנה מן לאורה ומן
הנר את י' הווא מנדף
ונכרתה הנפש הווא
מקרב עקה:
מכרתי טו' ל'
14. חיי פסח בר' כ' ארץ
בראש חדר ידעש
כלבון פרוי וציצו מעיד
כעשב הארץ:
החליט עב טו'